

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

23 Οκτωβρίου 2018

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 4740

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΝΕΠ/67467/3577

Μείωση των εθνικών εκπομπών ορισμένων ατμοσφαιρικών ρύπων, τροποποίηση της Οδηγίας 2003/35/ΕΚ και κατάργηση της Οδηγίας 2001/81/ΕΚ - μεταφορά στο εθνικό δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2284 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕL 344/1/17.12.2016).

**ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ -
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ -
ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ-
ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ -
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις α) του άρθρου δεύτερου του ν. 2077/1992 «Κύρωση Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και των σχετικών πρωτοκόλλων και δηλώσεων που περιλαμβάνονται στην Τελική Πράξη» (Α' 136), β) των άρθρων 1 και 2 (παράγραφος 1ζ) του ν. 1338/1983 «Εφαρμογή του Κοινοτικού Δικαίου» (Α' 34) όπως ισχύουν και γ) του άρθρου 65 του ν. 1892/1990 (101 Α').

2. Τις διατάξεις των άρθρων 7, 8, 9, 28, 29 και 30 του ν. 1650/1986 «Για την προστασία του περιβάλλοντος» (Α' 160), όπως ισχύουν.

3. Τις διατάξεις της Ενότητας Α' του ν. 4042/2012 «Ποινική προστασία του περιβάλλοντος - Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/99/ΕΚ - Πλαίσιο παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων - Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/98/ΕΚ. Ρύθμιση θεμάτων Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής» (Α' 24), όπως ισχύει.

4. Το ν. 1374/1983 «Κύρωση της Σύμβασης σχετικά με τη διασυννοριακή ρύπανση της ατμόσφαιρας σε μεγάλη απόσταση» (Α' 91) και του ν. 2543/1997 (Α' 252) και του ν. 2542/1997 (Α' 251), με τους οποίους κυρώθηκαν τα αντίστοιχα Πρωτόκολλα στην ανωτέρω Σύμβαση (Σύμβαση LRTAP).

5. Το ν. 2540/1997 «Κύρωση της Σύμβασης για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε διασυννοριακά πλαίσια (Σύμβαση Espoo)» (Α' 249).

6. Το ν. 3422/2005 «Κύρωση της Σύμβασης για την πρόσβαση σε πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη

λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα (Σύμβαση Άαρχους)» (Α' 303).

7. Την Απόφαση (ΕΕ) 1386/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ης Νοεμβρίου 2013 «σχετικά με το γενικό ενωσιακό πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον έως το 2020» (ΕΕL 354/28.12.2013).

8. Τις διατάξεις του άρθρου 1 (παρ.26) του ν. 3065/2002 «Μεταφορά αρμοδιοτήτων του Υπουργικού Συμβουλίου σε άλλα Κυβερνητικά Όργανα» (Α' 251).

9. Την Οδηγία 2016/2284 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 2016 «Σχετικά με τη μείωση των εθνικών εκπομπών ορισμένων ατμοσφαιρικών ρύπων, την τροποποίηση της Οδηγίας 2003/35/ΕΚ και την κατάργηση της Οδηγίας 2001/81/ΕΚ» (ΕΕL 344/1/14-12-2016).

10. Την υπ' αριθμ. 29459/1510/2005 κοινή υπουργική απόφαση (Β'992) «Καθορισμός εθνικών ανωτάτων ορίων εκπομπών για ορισμένους ατμοσφαιρικούς ρύπους σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/81/ΕΚ σχετικά με εθνικά ανώτατα όρια εκπομπών για ορισμένους ατμοσφαιρικούς ρύπους του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2001», όπως διορθώθηκε με το ΦΕΚ 1131/2005 και τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 14849/853/2008 κοινή υπουργική απόφαση (Β'645), και στη συνέχεια με την υπ' αριθμ. 44105/1398/2013 κοινή υπουργική απόφαση (Β'1890), και στη συνέχεια με την υπ' αριθμ. 174111/525/2017 κοινή υπουργική απόφαση (Β' 1139).

11. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα (άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 ΦΕΚ Α' 98).

12. Τις διατάξεις του Κεφαλαίου Ε' (άρθρα 42-49) του π.δ. 28/2015 «Κωδικοποίηση διατάξεων για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία» (Α' 34)

13. Την υπ' αριθμ. Υ 59/2018 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης Αστέριο Πιτσιόρλα» (Β' 3818).

14. Την υπ' αριθμ. Υ 198/2016 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Σωκράτη Φάμελλο» (Β' 3722), όπως τροποποιήθηκε με την Υ72/2018 όμοια απόφαση (Β' 4201).

15. Την υπ' αριθμ. 2428/119952/2018 απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων Βασίλειο Κόκκαλη» (Β' 3936).

16. Το γεγονός ότι από τις κανονιστικές διατάξεις αυτής της απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Σκοπός και αντικείμενο

1. Με την παρούσα απόφαση που εκδίδεται σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις της οδηγίας 2016/2284/ΕΕ «σχετικά με τη μείωση των εθνικών εκπομπών ορισμένων ατμοσφαιρικών ρύπων, την τροποποίηση της οδηγίας 2003/35/ΕΚ και την κατάργηση της οδηγίας 2001/81/ΕΚ» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 2016, που έχει δημοσιευθεί στην ελληνική γλώσσα στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕL 344/1/17-12-2016), θεσπίζονται οι εθνικές δεσμεύσεις μείωσης των ανθρωπογενών ατμοσφαιρικών εκπομπών διοξειδίου του θείου (SO₂), οξειδίων του αζώτου (NO_x), πτητικών οργανικών ενώσεων εκτός του μεθανίου (NMVOC), αμμωνίας (NH₃) και λεπτών αιωρούμενων σωματιδίων (ΑΣ_{2,5}) και καθορίζεται το θεσμικό πλαίσιο για την κατάρτιση, την έγκριση και την εφαρμογή του Εθνικού Προγράμματος Ελέγχου της Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης, για την παρακολούθηση και την αναφορά των εκπομπών των εν λόγω ρύπων και άλλων ρύπων που αναφέρονται στο Παράρτημα Ι, καθώς και των επιπτώσεων τους, με σκοπό να επιτευχθούν επίπεδα ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα που δεν θα συνεπάγονται σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις και κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον.

2. Η παρούσα απόφαση συμβάλλει επίσης στην επίτευξη:

α) των στόχων για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα που ορίζει η σχετική εθνική και ενωσιακή νομοθεσία και της προόδου προς τον μακροπρόθεσμο στόχο για επίτευξη επιπέδων ποιότητας του αέρα σε συμφωνία με τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές που έχει δημοσιεύσει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας·

β) των στόχων της σχετικής εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας στον τομέα της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων σύμφωνα με το 7ο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον που υιοθετήθηκε με την Απόφαση (ΕΕ) 1386/2013 γ) ενισχυμένων συνεργιών μεταξύ της εθνικής και ενωσιακής πολιτικής για την ποιότητα του αέρα και άλλων συναφών πολιτικών, ιδίως των πολιτικών για το κλίμα και την ενέργεια.

Άρθρο 2

(Άρθρο 2 της Οδηγίας 2016/2284/ΕΕ)

Πεδίο εφαρμογής

Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται στις εκπομπές των ρύπων που αναφέρονται στο Παράρτημα Ι από όλες τις ανθρωπογενείς πηγές εντός στο έδαφος της ελληνικής επικράτειας, στις αποκλειστικές οικονομικές ζώνες της Ελλάδας και στις ζώνες ελέγχου ρύπανσης.

Άρθρο 3

(Άρθρο 3 της Οδηγίας 2016/2284/ΕΕ)

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1) «εκπομπή»: η ελευθέρωση ουσίας από σημειακή ή διάχυτη πηγή στην ατμόσφαιρα·

2) «ανθρωπογενείς εκπομπές»: οι ατμοσφαιρικές εκπομπές ρύπων που συνδέονται με ανθρώπινες δραστηριότητες·

3) «πρόδρομες ουσίες του όζοντος»: οξείδια του αζώτου, πτητικές οργανικές ενώσεις εκτός του μεθανίου, μεθάνιο και μονοξειδίο του άνθρακα·

4) «στόχοι για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα»: οι οριακές τιμές, οι τιμές-στόχοι και οι υποχρεώσεις έκθεσης σε συγκεντρώσεις για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα που παρατίθενται στις κοινές υπουργικές αποφάσεις υπ' αριθμ. 14122/549/Ε103/2011 (Β' 488) (οδηγία 2008/50/ΕΚ) και υπ' αριθμ. 22306/1075/Ε103/2007 (Β' 920) (οδηγία 2004/107/ΕΚ), όπως ισχύουν·

5) «διοξείδιο του θείου» ή «SO₂»: όλες οι θειούχες ενώσεις που εκφράζονται ως διοξείδιο του θείου (SO₂), περιλαμβανομένων του τριοξειδίου του θείου (SO₃), του θειικού οξέος (H₂SO₄) και των ανηγμένων θειούχων ενώσεων, όπως το υδρόθειο (H₂S), οι μερκαπτάνες και τα διμεθυλοσουλφίδια·

6) «οξείδια του αζώτου» ή «NO_x»: το οξείδιο και το διοξείδιο του αζώτου, εκφραζόμενα ως διοξείδιο του αζώτου·

7) «πτητικές οργανικές ενώσεις εκτός του μεθανίου» ή «NMVOC»: όλες οι οργανικές ενώσεις εκτός από το μεθάνιο, που είναι ικανές να παράγουν φωτοχημικά οξειδωτικά μέσα αντιδρώντας με οξείδια του αζώτου παρουσία ηλιακού φωτός·

8) «λεπτά αιωρούμενα σωματίδια» ή «ΑΣ_{2,5}»: σωματίδια με αεροδυναμική διάμετρο ίση με ή μικρότερη από 2,5 μικρόμετρα (μm)·

9) «αιθάλη»: ανθρακούχα σωματίδια που απορροφούν το φως·

10) «εθνική δέσμευση μείωσης των εκπομπών»: η υποχρέωση της Ελλάδας για μείωση των εκπομπών μιας ουσίας· προσδιορίζει τη μείωση των εκπομπών η οποία πρέπει κατ' ελάχιστο να πραγματοποιηθεί κατά το ημερολογιακό έτος-στόχο, ως ποσοστό του συνόλου των εκπομπών κατά το έτος αναφοράς (το 2005)·

11) «κύκλος προσγείωσης και απογείωσης»: ο κύκλος που περιλαμβάνει την τροχοδρόμηση (κατά την άφιξη και την αναχώρηση), την απογείωση, την άνοδο, την προσέγγιση, την προσγείωση και κάθε άλλη πτητική δραστηριότητα σε απόλυτο ύψος χαμηλότερο των 3.000 ποδών·

12) «διεθνής θαλάσσια ναυσιπλοΐα»: διαδρομές στη θάλασσα και στα παράκτια ύδατα, εκτελούμενες με πλωτά οχήματα ανεξαρτήτως σημαίας, εκτός από τα αλιευτικά σκάφη, που αναχωρούν από την ελληνική επικράτεια και αφικνούνται στην επικράτεια άλλης χώρας·

13) «ζώνη ελέγχου της ρύπανσης»: θαλάσσια περιοχή που δεν εκτείνεται πέραν των 200 ναυτικών μιλίων από τις γραμμές βάσης από τις οποίες υπολογίζεται το εύρος

των χωρικών υδάτων, η οποία ορίζεται από την ελληνική νομοθεσία με σκοπό την πρόληψη, τη μείωση και τον έλεγχο της ρύπανσης από σκάφη σύμφωνα με τους εφαρμοστέους διεθνείς κανόνες και πρότυπα

14) «νομοθεσία της Ένωσης για τον έλεγχο της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στην πηγή»: η νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αποσκοπεί στη μείωση των εκπομπών ατμοσφαιρικών ρύπων που καλύπτονται από την παρούσα κοινή υπουργική απόφαση μέσω της λήψης μέτρων μετριασμού στην πηγή.

Άρθρο 4

Αρμόδια Αρχή

Σύσταση Τεχνικής Διυπουργικής Ομάδας Εργασίας

1. Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας απόφασης, ορίζεται η Διεύθυνση Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας της Γενικής Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Ειδικότερα, η αρμόδια αρχή, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, ασκεί τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και επικαιροποίηση του Εθνικού Προγράμματος Ελέγχου της Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 7 και για την παρακολούθηση της εφαρμογής του

β) Συντονίζει, όπου απαιτείται, τα συναρμόδια Υπουργεία Οικονομίας και Ανάπτυξης, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Υποδομών και Μεταφορών, και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας απόφασης

γ) Συνεργάζεται με τους κατά περίπτωση εμπλεκόμενους φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για τη λήψη των κατάλληλων μέτρων που απαιτούνται για τη συντονισμένη εφαρμογή της παρούσας

δ) Συμμετέχει στο Ευρωπαϊκό Φόρουμ «Καθαρός Αέρας» που συγκροτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 12 της οδηγίας 2016/2284/ΕΕ.

2. Για την πραγματοποίηση του παραπάνω συντονιστικού έργου της αρμόδιας αρχής, συστήνεται Τεχνική Διυπουργική Ομάδα Εργασίας (ΤΔΟΕ) η οποία αποτελείται από 7 εκπροσώπους των Υπουργείων: Περιβάλλοντος και Ενέργειας (2), εκ των οποίων ένας (1) από τη Γενική Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Πολιτικής/Διεύθυνση Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας και ένας (1) από τη Γενική Διεύθυνση Ενέργειας/ Διεύθυνση Ενεργειακών Πολιτικών και Ενεργειακής Αποδοτικότητας, του Οικονομίας και Ανάπτυξης (1), του Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (1), του Υποδομών και Μεταφορών (2), εκ των οποίων ένας από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας, και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (1). Στην ΤΔΟΕ μπορούν να συμμετέχουν, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, εμπειρογνώμονες άλλων κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργείων ή φορέων του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, καθώς και εμπειρογνώμονες Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και Ερευνητικών Φορέων, που λόγω των εξειδικευμένων γνώσεων τους, μπορούν να συνεισφέρουν στο έργο της. Στην ΤΔΟΕ προεδρεύει ο εκπρόσωπος της Διεύθυνσης Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και

Ενέργειας. Τα μέλη της ΤΔΟΕ με τους αναπληρωματικούς τους προτείνονται από τους φορείς που εκπροσωπούν και ορίζονται με απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Με την ίδια διαδικασία αντικαθίστανται και τα μέλη της ΤΔΟΕ.

3. Η ΤΔΟΕ συγκαλείται σε τακτά χρονικά διαστήματα και κατ' ελάχιστον 2 φορές ανά έτος καθώς και εκτάκτως όποτε κριθεί αναγκαίο, με μέριμνα της αρμόδιας Διεύθυνσης Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας παρέχει γραμματειακή υποστήριξη στην ΤΔΟΕ.

4. Έργο της ΤΔΟΕ είναι:

(α) η παροχή και επεξεργασία των απαιτούμενων στοιχείων και εισηγήσεων προκειμένου να είναι δυνατή η κατάρτιση και η ενημέρωση κάθε χρόνο των εθνικών απογραφών και προβλέψεων εκπομπών από την αρμόδια αρχή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 8 καθώς και για να τεκμηριώνεται τυχόν χρήση μέσων ευελιξίας, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 6.

(β) η συνεισφορά των κατά περίπτωση απαιτούμενων στοιχείων για την κατάρτιση και επικαιροποίηση του Εθνικού Προγράμματος Ελέγχου της Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο εδάφιο (α) της παραγράφου 1 του παρόντος και στο άρθρο 7.

(γ) η γνωμοδότηση επί του τελικού σχεδίου του Εθνικού Προγράμματος Ελέγχου της Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης, μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας δημόσιας διαβούλευσης σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 7 της παρούσας.

(δ) η γνωμοδότηση για κάθε θέμα που παραπέμπεται σε αυτή από την αρμόδια αρχή, σχετικό με την παρούσα απόφαση.

Άρθρο 5

(Άρθρο 4 της Οδηγίας 2016/2284/ΕΕ)

Εθνικές δεσμεύσεις για μείωση των εκπομπών

1. Οι ετήσιες ανθρωπογενείς εκπομπές διοξειδίου του θείου, οξειδίων του αζώτου, πτητικών οργανικών ενώσεων εκτός του μεθανίου, αμμωνίας και λεπτών αιωρούμενων σωματιδίων περιορίζονται κατ' ελάχιστο σύμφωνα με τις εθνικές δεσμεύσεις για μείωση των εκπομπών που ισχύουν από το 2020 έως το 2029 και από το 2030 και εφεξής, όπως προβλέπεται στο παράρτημα II.

2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία, λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα με σκοπό να περιορίσει τις οικείες ανθρωπογενείς εκπομπές διοξειδίου του θείου, οξειδίων του αζώτου, πτητικών οργανικών ενώσεων εκτός του μεθανίου, αμμωνίας και λεπτών αιωρούμενων σωματιδίων για το 2025. Τα ενδεικτικά επίπεδα των εκπομπών αυτών προσδιορίζονται με βάση γραμμική πορεία μείωσης μεταξύ των επιπέδων εκπομπών τους, που καθορίζονται από τις δεσμεύσεις για μείωση των εκπομπών για το 2020 και των επιπέδων εκπομπών που καθορίζονται από τις δεσμεύσεις για μείωση των εκπομπών για το 2030.

Κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας αρχής μπορεί να ακολουθηθεί μη γραμμική πορεία μείωσης εάν αυτό

είναι οικονομικώς ή τεχνικώς αποδοτικότερο και με την προϋπόθεση ότι από το 2025 η πορεία αυτή θα συγκλίνει σταδιακά με τη γραμμική πορεία μείωσης και ότι αυτό δεν θίγει οποιαδήποτε δέσμευση μείωσης των εκπομπών για το 2030. Η μη γραμμική πορεία μείωσης και οι λόγοι για την υιοθέτηση της προσδιορίζονται στο Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου της Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης που υποβάλλεται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 1.

Σε περίπτωση που οι εκπομπές για το 2025 δεν δύνανται να περιοριστούν σύμφωνα με την καθορισμένη πορεία μείωσης, η αρμόδια αρχή εξηγεί τους λόγους για αυτήν την απόκλιση καθώς και τα μέτρα που θα επαναφέρουν τις εκπομπές στην καθορισμένη πορεία τους στις επακόλουθες ενημερωτικές εκθέσεις απογραφής που υποβάλλονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 2.

3. Οι ακόλουθες εκπομπές δεν συνυπολογίζονται για τη συμμόρφωση με τις παραγράφους 1 και 2:

α) οι εκπομπές αεροσκαφών πέραν του κύκλου προσγείωσης και απογείωσης

β) οι εκπομπές από τη διεθνή θαλάσσια ναυσιπλοΐα

γ) οι εκπομπές οξειδίων του αζώτου και οργανικών πτητικών ενώσεων εκτός του μεθανίου από δραστηριότητες που εμπίπτουν στις κατηγορίες 3B (διαχείριση κοπριάς) και 3Δ (γεωργικά εδάφη) της ονοματολογίας υποβολής στοιχείων (nomenclature for reporting-NFR) του 2014 που καθορίζεται στη Σύμβαση LRTAP, που κρώθηκε με το ν. 1374/1983.

Άρθρο 6

(Άρθρο 5 της Οδηγίας 2016/2284/ΕΕ)

Μέσα ευελιξίας

1. Η αρμόδια αρχή μπορεί να καταρτίζει, σύμφωνα με το Παράρτημα IV Μέρος 4, προσαρμοσμένες ετήσιες εθνικές απογραφές εκπομπών για το διοξείδιο του θείου, τα οξείδια του αζώτου, τις πτητικές οργανικές ενώσεις εκτός του μεθανίου, την αμμωνία και τα λεπτά αιωρούμενα σωματίδια, όταν η μη συμμόρφωση με τις εθνικές δεσμεύσεις μείωσης των εκπομπών προκύπτει από την εφαρμογή βελτιωμένων μεθόδων απογραφής εκπομπών που έχουν επικαιροποιηθεί σύμφωνα με τις επιστημονικές γνώσεις.

Προκειμένου να καθορισθεί εάν πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις που ορίζονται στο Παράρτημα IV Μέρος 4, οι δεσμεύσεις για μείωση των εκπομπών για τα έτη 2020 έως 2029 θεωρείται ότι καθορίστηκαν στις 4 Μαΐου 2012.

Από το 2025, σε περίπτωση σημαντικά διαφορετικών συντελεστών εκπομπών ή μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό των εκπομπών από συγκεκριμένες κατηγορίες πηγών σε σχέση με τους αναμενόμενους ως αποτέλεσμα από την εφαρμογή συγκεκριμένου κανόνα ή προτύπου κατά την ενωσιακή νομοθεσία για τον έλεγχο της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στην πηγή, σύμφωνα με το Παράρτημα IV Τμήμα 4 Σημείο 1) στοιχείο δ) σημεία ii) και iii), εφαρμόζονται οι ακόλουθες πρόσθετες προϋποθέσεις για προσαρμογές:

α) Η αρμόδια αρχή, αφού λάβει υπόψη τα αποτελέσματα του εθνικού προγράμματος επιθεώρησης και επιβολής για την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας της νομοθεσίας της Ένωσης για τον έλεγχο της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στην πηγή, αποδεικνύει ότι οι σημαντικά διαφορετικοί συντελεστές εκπομπών δεν προκύπτουν από την εθνική εφαρμογή ή επιβολή της εν λόγω νομοθεσίας

β) Η αρμόδια αρχή έχει ενημερώσει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη σημαντική διαφορά στους συντελεστές εκπομπών, η οποία διερευνά, σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2 της οδηγίας 2016/2284/ΕΕ, την ανάγκη περαιτέρω δράσης.

2. Εάν σε ένα δεδομένο έτος διαπιστωθεί ότι λόγω ιδιαίτερως ψυχρού χειμώνα ή ιδιαίτερως ξηρού θέρους, δεν είναι δυνατή η συμμόρφωση με τις δεσμεύσεις για μείωση των εκπομπών, η συμμόρφωση με τις δεσμεύσεις αυτές μπορεί να καταστεί δυνατή χρησιμοποιώντας τον μέσο όρο των ετήσιων εθνικών του εκπομπών για το συγκεκριμένο έτος, το προηγούμενο έτος και το επόμενο έτος, με την προϋπόθεση ότι αυτός ο μέσος όρος δεν υπερβαίνει το επίπεδο των ετήσιων εθνικών εκπομπών που καθορίζεται από την εθνική δέσμευση για μείωση.

3. Εάν σε ένα δεδομένο έτος η χώρα, όπου μία ή περισσότερες δεσμεύσεις μείωσης που ορίζονται στο παράρτημα II καθορίζονται σε αυστηρότερο επίπεδο από την αποτελεσματική ως προς το κόστος μείωση που προσδιορίζεται στη ΘΣΑΡ 16, δεν μπορεί να συμμορφωθεί με τη σχετική δέσμευση για μείωση των εκπομπών μετά την υλοποίηση όλων των οικονομικά αποδοτικών μέτρων, θεωρείται ότι συμμορφώνεται με τη σχετική δέσμευση μείωσης για μέγιστο διάστημα πέντε ετών, με την προϋπόθεση ότι, για καθένα από αυτά τα έτη, η εν λόγω μη συμμόρφωση αντισταθμίζεται από ισοδύναμη μείωση των εκπομπών άλλων ρύπων που αναφέρονται στο παράρτημα II.

4. Θεωρείται ότι υπάρχει συμμόρφωση με τις δυνάμει του άρθρου 5 εθνικές υποχρεώσεις για μέγιστο διάστημα τριών ετών, όταν η μη συμμόρφωση με τις εθνικές δεσμεύσεις για μείωση των εκπομπών για τους σχετικούς ρύπους προκύπτει από αιφνίδια και απρόβλεπτη διακοπή ή απώλεια απόδοσης στο σύστημα παροχής ή παραγωγής ρεύματος και/ή θέρμανσης, η οποία δεν θα μπορούσε να είχε προβλεφθεί ευλόγως, και με τον όρο ότι πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) Η αρμόδια αρχή έχει αποδείξει ότι έχει καταβληθεί κάθε εύλογη προσπάθεια, περιλαμβανομένης της εφαρμογής νέων μέτρων και πολιτικών, προκειμένου να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση και θα συνεχίσει να καταβάλλεται κάθε εύλογη προσπάθεια ώστε η περίοδος μη συμμόρφωσης να είναι όσο το δυνατόν συντομότερη και

β) Η αρμόδια αρχή έχει αποδείξει ότι η εφαρμογή μέτρων και πολιτικών επιπλέον αυτών που αναφέρονται στο στοιχείο α) θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε δυσανάλογο κόστος, να θέσουν ουσιαστικά σε κίνδυνο την εθνική ενεργειακή ασφάλεια ή να εμπεριέχουν σημαντικό κίνδυνο ενεργειακής ένδειας για ένα σημαντικό μέρος του πληθυσμού.

5. Σε περίπτωση που η αρμόδια αρχή προτίθεται να εφαρμόσει τις παραγράφους 1, 2, 3 ή 4 ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά έως τις 15 Φεβρουαρίου του εκάστοτε έτους υποβολής στοιχείων. Η ενημέρωση αυτή περιλαμβάνει τους καλυπτόμενους ρύπους και κλάδους και, εφόσον διατίθενται στοιχεία, την έκταση των επιπτώσεων στις εθνικές απογραφές εκπομπών.

6. Η αρμόδια αρχή συμμορφώνεται με τυχόν εκτελεστικές πράξεις αναφορικά με τους λεπτομερείς κανόνες χρήσης των μέσων ευελιξίας που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2, 3 και 4 του παρόντος άρθρου, τις οποίες εκδίδει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 17 της Οδηγίας 2016/2284/ΕΕ.

Άρθρο 7

(Άρθρο 6 της Οδηγίας 2016/2284/ΕΕ)

Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου της
Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης

1. Το Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου της Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης καταρτίζεται σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο εδάφιο γ της παραγράφου 1 και στο εδάφιο β της παραγράφου 4 του άρθρου 4 της παρούσας, με σκοπό να περιορίσει τις ετήσιες ανθρωπογενείς εκπομπές σύμφωνα με το άρθρο 5 και να συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της παρούσας απόφασης, σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 1. Το περιεχόμενο του Εθνικού Προγράμματος περιγράφεται στο Παράρτημα ΙΙΙ Μέρος 1.

2. Κατά την κατάρτιση, έγκριση και εφαρμογή του προγράμματος που αναφέρεται στην παράγραφο 1:

α) αξιολογείται ο βαθμός στον οποίο οι εθνικές πηγές εκπομπών είναι πιθανό να έχουν επιπτώσεις στην ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα στην ελληνική επικράτεια και σε γειτονικά κράτη μέλη, χρησιμοποιώντας, κατά περίπτωση, δεδομένα και μεθοδολογίες που έχουν αναπτυχθεί στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Παρακολούθησης και Αξιολόγησης (EMEP) δυνάμει του πρωτοκόλλου στη σύμβαση LRTAP για τη διαμεθοριακή ρύπανση της ατμόσφαιρας σε μεγάλη απόσταση, το οποίο αναφέρεται στη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση του προγράμματος συνεργασίας για τη συνεχή παρακολούθηση και την εκτίμηση της μεταφοράς σε μεγάλη απόσταση των ατμοσφαιρικών ρύπων στην ευρώπη

β) λαμβάνεται υπόψη η ανάγκη μείωσης των εκπομπών ατμοσφαιρικών ρύπων για την επίτευξη της συμμόρφωσης με τους στόχους ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα στην ελληνική επικράτεια και, κατά περίπτωση, στα γειτονικά κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης

γ) τίθενται ως προτεραιότητα τα μέτρα μείωσης των εκπομπών αιθάλης κατά τη λήψη μέτρων για την τήρηση των εθνικών δεσμεύσεων για μείωση των εκπομπών ΑΣ_{2,5}

δ) διασφαλίζεται η συνοχή με άλλα συναφή σχέδια και προγράμματα που έχουν θεσπιστεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις της εθνικής και της ενωσιακής νομοθεσίας.

Για τη συμμόρφωση με τις εθνικές δεσμεύσεις για μείωση των εκπομπών, στο Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου της Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης συμπεριλαμβάνονται τα μέτρα μείωσης των εκπομπών που ορίζονται ως υποχρεωτικά στο Παράρτημα ΙΙΙ Μέρος 2. Στο εν λόγω

Πρόγραμμα μπορούν επίσης να συμπεριληφθούν τα μέτρα μείωσης των εκπομπών που ορίζονται ως προαιρετικά στο Παράρτημα ΙΙΙ μέρος 2 ή μέτρα ισοδύναμου αποτελέσματος μετριάσμου.

3. Το Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου της Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης που έχει καταρτιστεί τίθεται σε δημόσια διαβούλευση από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας με την ανάρτηση του στον ιστότοπο www.opengov.gr για χρονικό διάστημα τουλάχιστον 3 εβδομάδων. Στη συνέχεια:

- η αρμόδια αρχή, κατ' αναλογία με την παράγραφο 4 του άρθρου 6 του νόμου 4048/2012 (Α' 34), συντάσσει έκθεση επί της δημόσιας διαβούλευσης, στην οποία παρουσιάζονται ομαδοποιημένα τα σχόλια και οι προτάσεις όσων έλαβαν μέρος στη διαβούλευση και τεκμηριώνεται η ενσωμάτωση τους ή μη. Η έκθεση αναρτάται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

- εντός 15 ημερολογιακών ημερών από τη λήξη της δημόσιας διαβούλευσης η αρμόδια αρχή προβαίνει στις απαραίτητες προσαρμογές του Εθνικού Προγράμματος Ελέγχου της Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης,

- για το Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου της Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης γνωμοδοτεί η ΤΔΟΕ σύμφωνα με το εδάφιο γ της παραγράφου 4 του άρθρου 4 της παρούσας το αργότερο εντός δύο (2) μηνών από τη λήξη της δημόσιας διαβούλευσης.

Μετά την ολοκλήρωση των παραπάνω διαδικασιών ή την άπρακτη παρέλευση της προαναφερθείσας προθεσμίας των δύο (2) μηνών, η αρμόδια αρχή προχωρά στη σύνταξη σχεδίου υπουργικής απόφασης των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομίας και Ανάπτυξης, Οικονομικών, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων που δημοσιεύεται στη Εφημερίδα της Κυβέρνησης, για την έγκριση του Εθνικού Προγράμματος Ελέγχου της Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης.

4. Όπου ενδείκνυται, διεξάγονται διασυνοριακές διαβουλεύσεις, με την ακόλουθη διαδικασία:

α) Η αρμόδια αρχή κοινοποιεί στο/α όμορο/ά κράτος/η μέλος/η το Εθνικό Πρόγραμμα και ανακοινώνει την έναρξη της σχετικής δημόσιας διαβούλευσης. Η αρμόδια αρχή πρέπει να διασφαλίζει ότι το εν λόγω κράτος μέλος έχει στη διάθεση του εύλογο χρονικό διάστημα, προκειμένου, εφόσον το επιθυμεί, να συμμετέχει μέσω των αρμόδιων αρχών του, στη διαδικασία διαβούλευσης.

β) Εάν το όμορο κράτος μέλος συμμετέχει στη διαδικασία διαβούλευσης, διαβιβάζει μέσα σε εύλογο χρόνο, που ορίζει η αρμόδια εθνική αρχή, τις απόψεις του, οι οποίες λαμβάνονται υπόψη κατά τη διαδικασία της έγκρισης του Εθνικού Προγράμματος.

γ) Μετά την έκδοση της απόφασης έγκρισης του Εθνικού Προγράμματος, η αρμόδια αρχή ενημερώνει το όμορο κράτος μέλος για το περιεχόμενο της απόφασης αυτής.

5. Το Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου της Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης επικαιροποιείται τουλάχιστον κάθε τέσσερα έτη. Για την επικαιροποίησή του ακολουθείται η διαδικασία της παραγράφου 3 και όπου ενδείκνυται και της παραγράφου 4.

6. Το Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου της Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης, εντός ενός (1) μηνός από την έγκρισή του, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παράγραφο 3 του παρόντος, αναρτάται στον επίσημο ιστότοπο του ΥΠΕΝ προκειμένου να αποκτήσει κάθε ενδιαφερόμενος πλήρη και ανεμπόδιστη πρόσβαση σε αυτό.

7. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 5, οι πολιτικές και τα μέτρα μείωσης των εκπομπών που περιέχονται στο Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου της Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης επικαιροποιούνται εντός 18 μηνών από την υποβολή της τελευταίας εθνικής απογραφής εκπομπών ή των εθνικών προβλέψεων εκπομπών, εάν, σύμφωνα με τα υποβληθέντα στοιχεία, δεν τηρούνται οι υποχρεώσεις του άρθρου 5 ή υφίσταται κίνδυνος μη συμμόρφωσης.

8. Το Παράρτημα ΙΙΙ μέρος 2 αναθεωρείται με σκοπό την προσαρμογή του στις εξελίξεις συμπεριλαμβανομένης της τεχνικής προόδου, στο πλαίσιο της σύμβασης LRTAP με κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδίδει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 16 της Οδηγίας 2016/2284/ΕΕ.

9. Η μορφή των εθνικών προγραμμάτων ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης μπορεί να προσδιορίζεται μέσω εκτελεστικών πράξεων τις οποίες εκδίδει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 17 της Οδηγίας 2016/2284/ΕΕ.

Άρθρο 8

(Άρθρο 8 της Οδηγίας 2016/2284/ΕΕ)

Εθνικές απογραφές και προβλέψεις εκπομπών, και ενημερωτικές εκθέσεις απογραφής

1. Η αρμόδια αρχή έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και επικαιροποίηση των ετήσιων εθνικών απογραφών εκπομπών για τους ρύπους που παρατίθενται στο Παράρτημα Ι Πίνακας Α, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του εν λόγω πίνακα.

Η αρμόδια αρχή μπορεί να καταρτίζει και να επικαιροποιεί ετησίως εθνικές απογραφές εκπομπών για τους ρύπους που παρατίθενται στο Παράρτημα Ι Πίνακας Β, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του εν λόγω πίνακα.

2. Η αρμόδια αρχή έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και επικαιροποίηση ανά τετραετία των εθνικών απογραφών εκπομπών με χωρική διακριτοποίηση και των απογραφών μεγάλων σημειακών πηγών και, ανά διετία, των εθνικών προβλέψεων εκπομπών για τους ρύπους που παρατίθενται στο Παράρτημα Ι Πίνακας Γ, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του εν λόγω πίνακα.

3. Η αρμόδια αρχή έχει την ευθύνη για την κατάρτιση ενημερωτικής έκθεσης απογραφής η οποία συνοδεύει τις εθνικές απογραφές και προβλέψεις εκπομπών που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Παραρτήματος Ι Πίνακας Δ.

4. Σε περίπτωση που γίνει χρήση μέσου ευελιξίας δυνάμει του άρθρου 6, συμπεριλαμβάνονται στην ενημερωτική έκθεση απογραφής του αντίστοιχου έτους οι πληροφορίες που αποδεικνύουν ότι η χρήση του εν λόγω μέσου ευελιξίας συμμορφώνεται με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 και το παράρτημα ΙV μέρος 4 ή στο άρθρο 6 παράγραφος 2, 3 ή 4, κατά περίπτωση.

5. Η αρμόδια αρχή έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και επικαιροποίηση των εθνικών απογραφών εκπομπών (συμπεριλαμβανομένων κατά περίπτωση, των αναπροσαρμοσμένων απογραφών εθνικών εκπομπών), των προβλέψεων εθνικών εκπομπών, των εθνικών απογραφών εκπομπών με χωρική διακριτοποίηση, των απογραφών μεγάλων σημειακών πηγών και των συνοδευτικών ενημερωτικών εκθέσεων απογραφής σύμφωνα με το Παράρτημα ΙV.

6. Τα Παραρτήματα Ι και ΙV αναθεωρούνται με σκοπό την προσαρμογή τους στις εξελίξεις συμπεριλαμβανομένης της τεχνικής προόδου, στο πλαίσιο της σύμβασης LRTAP με κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδίδει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 16 της Οδηγίας 2016/2284/ΕΕ.

Άρθρο 9

(Άρθρο 9 της Οδηγίας 2016/2284/ΕΕ)

Παρακολούθηση των επιπτώσεων της ατμοσφαιρικής ρύπανσης

1. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας διασφαλίζει την παρακολούθηση των αρνητικών επιπτώσεων της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στα οικοσυστήματα της χώρας με βάση ένα δίκτυο θέσεων παρακολούθησης που είναι αντιπροσωπευτικό των οικοτόπων των γλυκών υδάτων και των φυσικών και ημιφυσικών οικοτόπων της και των δασικών οικοσυστημάτων της, υιοθετώντας μια οικονομικά αποδοτική προσέγγιση η οποία βασίζεται στους κινδύνους.

Για το σκοπό αυτό, το ΥΠΕΝ λαμβάνει υπόψη δεδομένα από άλλα προγράμματα παρακολούθησης που έχουν θεσπιστεί δυνάμει της ενωσιακής νομοθεσίας, συμπεριλαμβανομένης της ΚΥΑ 14122/549/Ε. 103/2011 (Β' 488) (οδηγία 2008/50/ΕΚ), του νόμου 3199/2003 (Α' 280) (οδηγία 2000/60/ΕΚ) καθώς και της ΚΥΑ 33318/3028/1998 (Β' 1289) και του νόμου 3937/2011 (Α' 60) (οδηγία 92/43/ΕΟΚ) και, ενδεχομένως, της σύμβασης LRTAP και, όπου ενδείκνυται, χρησιμοποιούνται στοιχεία που συγκεντρώθηκαν δυνάμει των προγραμμάτων αυτών.

Για τις απαιτήσεις του παρόντος άρθρου, μπορούν να χρησιμοποιούνται οι προαιρετικοί δείκτες παρακολούθησης που απαριθμούνται στο Παράρτημα V.

2. Για τη συλλογή και υποβολή των πληροφοριών που απαριθμούνται στο Παράρτημα V, μπορούν να χρησιμοποιούνται οι μεθοδολογίες της σύμβασης LRTAP και τα εγχειρίδια της που αφορούν τα προγράμματα διεθνούς συνεργασίας.

Άρθρο 10

(Άρθρο 10 της Οδηγίας 2016/2284/ΕΕ)

Υποβολή στοιχείων προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος

1. Η αρμόδια αρχή υποβάλλει το πρώτο εθνικό πρόγραμμα ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή έως την 1η Απριλίου 2019.

Όταν το εθνικό πρόγραμμα ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης επικαιροποιείται δυνάμει του άρθρου 7 παράγραφος 5, η αρμόδια αρχή υποβάλλει το

επικαιροποιημένο πρόγραμμα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή εντός δύο μηνών.

2. Η αρμόδια αρχή παρέχει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος τις εθνικές απογραφές και προβλέψεις εκπομπών, τις εθνικές απογραφές εκπομπών με χωρική διακριτοποίηση, τις απογραφές των μεγάλων σημειακών πηγών και τις ενημερωτικές εκθέσεις απογραφής τους που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφοι 1, 2 και 3 και, κατά περίπτωση, στο άρθρο 8 παράγραφος 4 κατά τις ημερομηνίες υποβολής που ορίζονται στο παράρτημα Ι.

Τα παραπάνω στοιχεία και πληροφορίες συμφωνούν με τα στοιχεία που υποβάλλονται στη Γραμματεία της σύμβασης LRTAP.

3. Η αρμόδια αρχή ή ο κατά περίπτωση καθορισμένος εθνικός αντιπρόσωπος υποβάλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος τις ακόλουθες πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 9:

α) έως την 1η Ιουλίου 2018 και στη συνέχεια ανά τετραετία, τη γεωγραφική θέση των σταθμών παρακολούθησης και τους σχετικούς δείκτες που χρησιμοποιούνται για την παρακολούθηση των επιπτώσεων της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και

β) έως την 1η Ιουλίου 2019 και στη συνέχεια ανά τετραετία, τα δεδομένα παρακολούθησης που αναφέρονται στο άρθρο 9.

Άρθρο 11

(Άρθρο 14 της Οδηγίας 2016/2284/ΕΕ)

Πρόσβαση σε πληροφορίες

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μεριμνά για την ενεργό και συστηματική διάδοση στο κοινό των ακόλουθων πληροφοριών, μέσω της δημοσίευσής τους στον επίσημο ιστότοπό του:

α) του Εθνικού Προγράμματος Ελέγχου της Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης και τυχόν επικαιροποιήσεών του·

β) των εθνικών απογραφών εκπομπών (συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των αναπροσαρμοσμένων εθνικών απογραφών εκπομπών), των εθνικών προβλέψεων εκπομπών, των ενημερωτικών εκθέσεων απογραφής και των πρόσθετων εκθέσεων και πληροφοριών που παρέχονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 10.

Άρθρο 12

(Άρθρο 15 της Οδηγίας 2016/2284/ΕΕ)

Συνεργασία με τρίτες χώρες και συντονισμός στο πλαίσιο διεθνών οργανισμών

Για την επίτευξη των στόχων της παρούσας απόφασης, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με την επιφύλαξη του άρθρου 218 ΣΛΕΕ, και σε συνεργασία με τα κατά περίπτωση συναρμόδια Υπουργεία, επιδιώκει

διμερή και πολυμερή συνεργασία με τρίτες χώρες και συντονισμό στο πλαίσιο συναφών διεθνών οργανισμών, όπως το Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον (UNEP), η UNECE, ο Οργανισμός Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών (FAO), ο Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός (IMO) και ο Διεθνής Οργανισμός Πολιτικής Αεροπορίας (ICAO), περιλαμβανομένης της ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με την τεχνική και επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη, με σκοπό τη βελτίωση της βάσης για τη διευκόλυνση των μειώσεων εκπομπών.

Άρθρο 13

(Άρθρο 18 της Οδηγίας 2016/2284/ΕΕ)

Κυρώσεις

1. Σε κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που γίνεται αίτιος παράβασης των διατάξεων της παρούσας απόφασης με πράξη ή παράλειψη και ειδικότερα των μέτρων που προβλέπονται στο εθνικό πρόγραμμα ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στο πλαίσιο εφαρμογής του σύμφωνα με το άρθρο 7 της παρούσας απόφασης, επιβάλλονται οι ποινικές, αστικές και διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 28, 29 και 30 του ν. 1650/1986 (Α' 160), όπως το άρθρο 28 τροποποιήθηκε με την Ενότητα Α' του ν. 4042/2012 (Α' 60) και το άρθρο 30 με το άρθρο 4 του ν. 3010/2002 (Α' 91) και στη συνέχεια με το άρθρο 21 του ν. 4014/2011 (Α' 209).

2. Οι κυρώσεις που προβλέπονται στην προηγούμενη παράγραφο επιβάλλονται ανεξάρτητα από τις κυρώσεις που προβλέπονται σε άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

Άρθρο 14

(Άρθρο 21 της Οδηγίας 2016/2284/ΕΕ)

Μεταβατικές διατάξεις

Έως την 31η Δεκεμβρίου 2019, μπορεί να εφαρμόζεται το άρθρο 6 παράγραφος 1 της παρούσας απόφασης σε σχέση με τα ανώτατα όρια του άρθρου 5 και του παραρτήματος Ι της υπ' αριθμ. 29459/1510/2005 κοινής υπουργικής απόφασης.

Άρθρο 15

Καταργούμενες διατάξεις

Καταργείται η ΚΥΑ 29459/1510/2005 (Β' 992), όπως ισχύει.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο τα άρθρα 1 και 5 και το παράρτημα Ι της υπ' αριθμ. 29459/1510/2005 κοινής υπουργικής απόφασης εξακολουθούν να ισχύουν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2019.

Άρθρο 16

Παραρτήματα

Προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας απόφασης τα Παραρτήματα Ι, ΙΙ, ΙΙΙ, ΙV και V που ακολουθούν.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΩΝ ΡΥΠΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΒΟΛΗ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Πίνακας Α

Απαιτήσεις ετήσιας υποβολής στοιχείων για τις εκπομπές κατά το άρθρο 8 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο

Στοιχείο	Ρύποι	Χρονοσειρές	Ημερομηνίες υποβολής
Συνολικές εθνικές εκπομπές ανά κατηγορία πηγών NFR <u>(1)</u> <u>(2)</u> [...]	— SO ₂ , NO _x , NMVOC, NH ₃ , CO — βαρέα μέταλλα (Cd, Hg, Pb) <u>(3)</u> — POP <u>(4)</u> (PAH <u>(5)</u> , βενζο(a)πυρένιο, βενζο(b)φλουορανθένιο, βενζο(k)φλουορανθένιο, ινδενο(1,2,3-cd)πυρένιο, διοξίνες/φουράνια, PCB <u>(6)</u> , HCB <u>(7)</u>)	Ετήσιες, από το 1990 έως το έτος υποβολής μείον 2 (X-2)	15 Φεβρουαρίου <u>(8)</u>
Συνολικές εθνικές εκπομπές ανά κατηγορία πηγών NFR <u>(2)</u>	— ΑΣ _{2,5} , ΑΣ ₁₀ <u>(9)</u> και, εάν διατίθενται δεδομένα, BC.	Ετήσιες, από το 2000 έως το έτος υποβολής μείον 2 (X-2)	15 Φεβρουαρίου <u>(8)</u>

Πίνακας Β

Απαιτήσεις ετήσιας υποβολής στοιχείων για τις εκπομπές κατά το άρθρο 8 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο

Στοιχείο	Ρύποι	Χρονοσειρές	Ημερομηνία υποβολής
Συνολικές εθνικές εκπομπές ανά κατηγορία πηγών NFR <u>(10)</u>	— βαρέα μέταλλα (As, Cr, Cu, Ni, Se και Zn και οι ενώσεις τους) <u>(11)</u> — TSP <u>(12)</u>	Ετήσιες, από το 1990 (2000 για τα TSP) έως το έτος υποβολής μείον 2 (X-2)	15 Φεβρουαρίου

Πίνακας Γ

Απαιτήσεις υποβολής στοιχείων για τις εκπομπές και τις προβλέψεις εκπομπών κατά το άρθρο 8 παράγραφος 2

Στοιχείο	Ρύποι	Χρονοσειρές / έτη-στόχος	Ημερομηνίες υποβολής
Εθνικά δεδομένα εκπομπών σε μορφή καννάβου ανά κατηγορία πηγών (GNFR)	<ul style="list-style-type: none"> — SO₂, NO_x, NMVOC, CO, NH₃, ΑΣ₁₀, ΑΣ_{2,5} — βαρέα μέταλλα (Cd, Hg, Pb) — POP (ολικοί πολυκυκλικοί αρωματικοί υδρογονάνθρακες, εξαχλωροβενζόλιο, πολυχλωροδιφαινύλια, διοξίνες/φουράνια) — BC (εάν διατίθενται δεδομένα) 	Ανά τετραετία για το έτος υποβολής μείον 2 (X-2) από το 2017	1η Μαΐου ⁽¹⁾
Μεγάλες σημειακές πηγές ανά κατηγορία πηγών (GFNR)	<ul style="list-style-type: none"> — SO₂, NO_x, NMVOC, CO, NH₃, ΑΣ₁₀, ΑΣ_{2,5} — βαρέα μέταλλα (Cd, Hg, Pb) — POP (ολικοί πολυκυκλικοί αρωματικοί υδρογονάνθρακες, εξαχλωροβενζόλιο, πολυχλωροδιφαινύλια, διοξίνες/φουράνια) — BC (εάν διατίθενται δεδομένα) 	Ανά τετραετία για το έτος υποβολής μείον 2 (X-2) από το 2017	1η Μαΐου ⁽¹⁾
Προβλεπόμενες εκπομπές αθροιστικά κατά FNR	—SO ₂ , NO _x , NH ₃ , NMVOC, ΑΣ _{2,5} και, εάν διατίθενται δεδομένα, BC	Ανά διετία, καλύπτοντας τα έτη προβολής 2020, 2025, 2030 και, κατά περίπτωση, 2040 και 2050 από το 2017	15η Μαρτίου

Πίνακας Δ

Απαιτήσεις ετήσια υποβολή της ενημερωτικής έκθεσης απογραφής που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 3

Στοιχείο	Ρύποι	Χρονοσειρές/ έτη-στόχος	Ημερομηνίες υποβολής
Ενημερωτική έκθεση απογραφής	<ul style="list-style-type: none"> —SO₂, NO_x, NMVOC, NH₃, CO, ΑΣ_{2,5}, ΑΣ₁₀ — βαρέα μέταλλα (Cd, Hg, Pb) και BC — POP (ολικοί πολυκυκλικοί αρωματικοί υδρογονάνθρακες, βενζο(a)πυρένιο, 	Όλα τα έτη (όπως υποδεικνύεται στους πίνακες Α, Β, Γ)	15η Μαρτίου

	βενζο(b)φλουορανθένιο, βενζο(k)φλουορανθένιο, ινδενο(1,2,3- cd)πυρένιο, διοξίνες/φουράνια, πολυχλωροδιφαινύλια, εξαχλωροβενζόλιο) — Εάν διατίθενται δεδομένα, βαρέα μέταλλα (As, Cr, Cu, Ni, Se και Zn και οι ενώσεις τους) και TSP		
--	---	--	--

(1) NFR (Ονοματολογία) για την υποβολή στοιχείων που καθορίζεται στη σύμβαση LRTAP.

(2) Οι φυσικές εκπομπές αναφέρονται σύμφωνα με τις μεθοδολογίες που ορίζονται στη σύμβαση LRTAP και στο εγχειρίδιο ΕΜΕΡ/ΕΕΑ για την απογραφή των εκπομπών ατμοσφαιρικών ρύπων. Δεν περιλαμβάνονται στα εθνικά σύνολα και δηλώνονται χωριστά.

(3) Cd (κάδμιο), Hg (υδράργυρος), Pb (μόλυβδος).

(4) POP (έμμονοι οργανικοί ρύποι).

(5) PAH (Πολυκυκλικοί αρωματικοί υδρογονάνθρακες).

(6) PCB (Πολυχλωροδιφαινύλια).

(7) HCB (Εξαχλωροβενζόλιο).

(8) « Σ_{10} »: σωματίδια με αεροδυναμική διάμετρο ίση με ή μικρότερη από 10 μικρόμετρα (μm).

(9) Εκ νέου υποβολή λόγω σφαλμάτων πραγματοποιείται, το αργότερο, εντός τεσσάρων εβδομάδων και περιλαμβάνει σαφή εξήγηση των αλλαγών που έχουν επέλθει.

(10) Οι φυσικές εκπομπές αναφέρονται σύμφωνα με τις μεθοδολογίες που ορίζονται στη σύμβαση LRTAP και στο εγχειρίδιο ΕΜΕΡ/ΕΕΑ για την απογραφή εκπομπών ατμοσφαιρικών ρύπων. Δεν περιλαμβάνονται στα εθνικά σύνολα και δηλώνονται χωριστά.

(11) As (αρσενικό), Cr (χρώμιο), Cu (χαλκός), Ni (νικέλιο), Se (σελήνιο), Zn (ψευδάργυρος).

(12) TSP (ολικά αιωρούμενα σωματίδια).

(13) Εκ νέου υποβολή λόγω σφαλμάτων πραγματοποιείται εντός τεσσάρων εβδομάδων και περιλαμβάνει σαφή εξήγηση των αλλαγών που έχουν επέλθει.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΕΘΝΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΜΕΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ

Πίνακας Α

Δεσμεύσεις για μείωση των εκπομπών διοξειδίου του θείου (SO₂), οξειδίων του αζώτου (NO_x) και πτητικών οργανικών ενώσεων εκτός του μεθανίου (NMVOC). Οι δεσμεύσεις μείωσης έχουν έτος αναφοράς το 2005 και, για τις οδικές μεταφορές, εφαρμόζονται σε εκπομπές που υπολογίζονται στη βάση των πωλήσεων καυσίμων¹.

Κράτος μέλος	Μείωση SO ₂ σε σύγκριση με το 2005		Μείωση NO _x σε σύγκριση με το 2005		Μείωση NMVOC σε σύγκριση με το 2005	
	Για τα έτη μεταξύ 2020 και 2029	Για τα έτη από το 2030 και έπειτα	Για τα έτη μεταξύ 2020 και 2029	Για τα έτη από το 2030 και έπειτα	Για τα έτη μεταξύ 2020 και 2029	Για τα έτη από το 2030 και έπειτα
Βέλγιο	43 %	66 %	41 %	59 %	21 %	35 %
Βουλγαρία	78 %	88 %	41 %	58 %	21 %	42 %
Τσεχική Δημοκρατία	45 %	66 %	35 %	64 %	18 %	50 %
Δανία	35 %	59 %	56 %	68 %	35 %	37 %
Γερμανία	21 %	58 %	39 %	65 %	13 %	28 %
Εσθονία	32 %	68 %	18 %	30 %	10 %	28 %
Ελλάδα	74 %	88 %	31 %	55 %	54 %	62 %
Ισπανία	67 %	88 %	41 %	62 %	22 %	39 %
Γαλλία	55 %	77 %	50 %	69 %	43 %	52 %
Κροατία	55 %	83 %	31 %	57 %	34 %	48 %
Ιρλανδία	65 %	85 %	49 %	69 %	25 %	32 %
Ιταλία	35 %	71 %	40 %	65 %	35 %	46 %
Κύπρος	83 %	93 %	44 %	55 %	45 %	50 %
Λετονία	8 %	46 %	32 %	34 %	27 %	38 %
Λιθουανία	55 %	60 %	48 %	51 %	32 %	47 %
Λουξεμβούργο	34 %	50 %	43 %	83 %	29 %	42 %
Ουγγαρία	46 %	73 %	34 %	66 %	30 %	58 %

¹ Τα κράτη μέλη που έχουν την επιλογή να χρησιμοποιούν τις συνολικές εθνικές εκπομπές που υπολογίζονται με βάση την καταναλωθείσα ποσότητα καυσίμων ως βάση για την εκτίμηση της συμμόρφωσης στο πλαίσιο της σύμβασης LRTAP, μπορούν να διατηρούν την εν λόγω επιλογή προκειμένου να διασφαλιστεί η συνοχή μεταξύ του διεθνούς και του ενοσιακού δικαίου.

Κράτος μέλος	Μείωση SO ₂ σε σύγκριση με το 2005		Μείωση NO _x σε σύγκριση με το 2005		Μείωση NMVOC σε σύγκριση με το 2005	
	Για τα έτη μεταξύ 2020 και 2029	Για τα έτη από το 2030 και έπειτα	Για τα έτη μεταξύ 2020 και 2029	Για τα έτη από το 2030 και έπειτα	Για τα έτη μεταξύ 2020 και 2029	Για τα έτη από το 2030 και έπειτα
Μάλτα	77 %	95 %	42 %	79 %	23 %	27 %
Κάτω Χώρες	28 %	53 %	45 %	61 %	8 %	15 %
Αυστρία	26 %	41 %	37 %	69 %	21 %	36 %
Πολωνία	59 %	70 %	30 %	39 %	25 %	26 %
Πορτογαλία	63 %	83 %	36 %	63 %	18 %	38 %
Ρουμανία	77 %	88 %	45 %	60 %	25 %	45 %
Σλοβενία	63 %	92 %	39 %	65 %	23 %	53 %
Σλοβακία	57 %	82 %	36 %	50 %	18 %	32 %
Φινλανδία	30 %	34 %	35 %	47 %	35 %	48 %
Σουηδία	22 %	22 %	36 %	66 %	25 %	36 %
Ηνωμένο Βασίλειο	59 %	88 %	55 %	73 %	32 %	39 %
ΕΕ 28	59 %	79 %	42 %	63 %	28 %	40 %

Πίνακας Β

Δεσμεύσεις για μείωση των εκπομπών αμμωνίας (NH₃) και λεπτών αιωρούμενων σωματιδίων (ΑΣ_{2,5}). Οι δεσμεύσεις μείωσης έχουν έτος αναφοράς το 2005 και, για τις οδικές μεταφορές, εφαρμόζονται σε εκπομπές που υπολογίζονται στη βάση των πωλήσεων καυσίμων².

Κράτος μέλος	Μείωση NH ₃ σε σύγκριση με το 2005		Μείωση ΑΣ _{2,5} σε σύγκριση με το 2005	
	Για τα έτη μεταξύ 2020 και 2029	Για τα έτη από το 2030 και έπειτα	Για τα έτη μεταξύ 2020 και 2029	Για τα έτη από το 2030 και έπειτα
Βέλγιο	2 %	13 %	20 %	39 %
Βουλγαρία	3 %	12 %	20 %	41 %
Τσεχική Δημοκρατία	7 %	22 %	17 %	60 %
Δανία	24 %	24 %	33 %	55 %
Γερμανία	5 %	29 %	26 %	43 %
Εσθονία	1 %	1 %	15 %	41 %
Ελλάδα	7 %	10 %	35 %	50 %
Ισπανία	3 %	16 %	15 %	50 %
Γαλλία	4 %	13 %	27 %	57 %
Κροατία	1 %	25 %	18 %	55 %
Ιρλανδία	1 %	5 %	18 %	41 %
Ιταλία	5 %	16 %	10 %	40 %
Κύπρος	10 %	20 %	46 %	70 %
Λετονία	1 %	1 %	16 %	43 %
Λιθουανία	10 %	10 %	20 %	36 %
Λουξεμβούργο	1 %	22 %	15 %	40 %
Ουγγαρία	10 %	32 %	13 %	55 %
Μάλτα	4 %	24 %	25 %	50 %
Κάτω Χώρες	13 %	21 %	37 %	45 %
Αυστρία	1 %	12 %	20 %	46 %
Πολωνία	1 %	17 %	16 %	58 %
Πορτογαλία	7 %	15 %	15 %	53 %

² Τα κράτη μέλη που έχουν την επιλογή να χρησιμοποιούν τις συνολικές εθνικές εκπομπές που υπολογίζονται με βάση την καταναλωθείσα ποσότητα καυσίμων ως βάση για την εκτίμηση της συμμόρφωσης στο πλαίσιο της σύμβασης *LRTAP*, μπορούν να διατηρούν την εν λόγω επιλογή προκειμένου να διασφαλιστεί η συνοχή μεταξύ του διεθνούς και του ενωσιακού δικαίου.²

Κράτος μέλος	Μείωση ΝΗ ₂ σε σύγκριση με το 2005		Μείωση ΑΣ _{2,5} σε σύγκριση με το 2005	
	Για τα έτη μεταξύ 2020 και 2029	Για τα έτη από το 2030 και έπειτα	Για τα έτη μεταξύ 2020 και 2029	Για τα έτη από το 2030 και έπειτα
Ρουμανία	13 %	25 %	28 %	58 %
Σλοβενία	1 %	15 %	25 %	60 %
Σλοβακία	15 %	30 %	36 %	49 %
Φινλανδία	20 %	20 %	30 %	34 %
Σουηδία	15 %	17 %	19 %	19 %
Ηνωμένο Βασίλειο	8 %	16 %	30 %	46 %
ΕΕ 28	6 %	19 %	22 %	49 %

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΗΣ ΡΥΠΑΝΣΗΣ ΠΟΥ
ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΑ ΑΡΘΡΑ 7 ΚΑΙ 10

ΜΕΡΟΣ 1:

Ελάχιστο περιεχόμενο των εθνικών προγραμμάτων
έλεγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης

1. Το αρχικό εθνικό πρόγραμμα ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης που αναφέρεται στα άρθρα 7 και 10 καλύπτει τουλάχιστον τα εξής:

α) το εθνικό πλαίσιο πολιτικής για την ποιότητα και τη ρύπανση του ατμοσφαιρικού αέρα στο οποίο εντάσσεται το πρόγραμμα, συμπεριλαμβανομένων:

i) των προτεραιοτήτων της πολιτικής και της σχέσης τους με τις προτεραιότητες που έχουν τεθεί σε άλλους συναφείς τομείς πολιτικής, μεταξύ άλλων, στον τομέα της κλιματικής αλλαγής, και, κατά περίπτωση, της γεωργίας, της βιομηχανίας και των μεταφορών

ii) των αρμοδιοτήτων που έχουν ανατεθεί σε εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές

iii) της προόδου που έχει σημειωθεί μέσω των τρεχουσών πολιτικών και μέτρων όσον αφορά τη μείωση των εκπομπών και τη βελτίωση της ποιότητας του αέρα, καθώς και του βαθμού εκπλήρωσης των υποχρεώσεων σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο

iv) της προβλεπόμενης περαιτέρω εξέλιξης, με την παραδοχή ότι δεν πρόκειται να τροποποιηθούν οι πολιτικές και τα μέτρα που έχουν ήδη εγκριθεί

β) τις επιλογές πολιτικής που εξετάστηκαν με σκοπό τη συμμόρφωση με τις δεσμεύσεις μείωσης των εκπομπών για την περίοδο μεταξύ 2020 και 2029 και για το 2030 και εφεξής, καθώς και των ενδιάμεσων επιπέδων εκπομπών που έχουν καθοριστεί για το 2025 καθώς και τη συμβολή στην περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα και ανάλυση των επιλογών αυτών, συμπεριλαμβανομένης της μεθόδου ανάλυσης- εφόσον είναι διαθέσιμες, τις επιμέρους ή συνδυασμένες επιπτώ-

σεις των πολιτικών και των μέτρων στη μείωση των εκπομπών, στην ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα και στο περιβάλλον, καθώς και τις αντίστοιχες αβεβαιότητες

γ) τα μέτρα και τις πολιτικές που επιλέχθηκαν προς θέσπιση, συμπεριλαμβανομένου χρονοδιαγράμματος για τη θέσπιση, εφαρμογή και επανεξέταση τους, καθώς και τις αντίστοιχες αρμόδιες αρχές- για τη θέσπιση, εφαρμογή και επανεξέταση των επιλεγμένων μέτρων και πολιτικών

δ) κατά περίπτωση, εξήγηση των λόγων για τους οποίους τα ενδεικτικά επίπεδα εκπομπών για το 2025 είναι αδύνατον να επιτευχθούν χωρίς τη λήψη μέτρων με δυσανάλογο κόστος

ε) κατά περίπτωση, καταγραφή της χρήσης των μέσων ευελιξίας που προβλέπονται στο άρθρο 6 και των τυχόν περιβαλλοντικών συνεπειών από τη χρήση αυτή

στ) αξιολόγηση του τρόπου με τον οποίο τα μέτρα και οι πολιτικές που επιλέχθηκαν διασφαλίζουν τη συνέπεια με τα σχέδια και προγράμματα που καταρτίζονται σε άλλους συναφείς τομείς πολιτικής.

2. Οι επικαιροποιήσεις του εθνικού προγράμματος ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης που αναφέρονται στα άρθρα 7 και 10 περιλαμβάνουν τουλάχιστον:

α) αξιολόγηση της προόδου που έχει σημειωθεί όσον αφορά την εφαρμογή του προγράμματος και τη μείωση των εκπομπών και των συγκεντρώσεων

β) τυχόν σημαντικές αλλαγές που έχουν επέλθει στο πλαίσιο πολιτικής, στις αξιολογήσεις, στο πρόγραμμα ή στο χρονοδιάγραμμα εφαρμογής τους.

ΜΕΡΟΣ 2:

Μέτρα μείωσης των εκπομπών που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία, λαμβάνει υπόψη το σχετικό κατευθυντήριο έγγραφο για την αμμωνία και εκμεταλλεύεται τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές σύμφωνα με την οδηγία 2010/75/ΕΕ.

Α. Μέτρα για τον έλεγχο των εκπομπών αμμωνίας

1. Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων θεσπίζει εθνικό συμβουλευτικό κώδικα ορθής γεωργικής πρακτικής για τον έλεγχο των εκπομπών αμμωνίας, λαμβάνοντας υπόψη τον κώδικα-πλαίσιο της UNECE περί ορθών γεωργικών πρακτικών για τη μείωση των εκπομπών αμμωνίας του 2014, που καλύπτει τουλάχιστον τα εξής:

α) διαχείριση του αζώτου, λαμβάνοντας υπόψη τον πλήρη κύκλο του αζώτου

β) στρατηγικές διατροφής του ζωικού κεφαλαίου

γ) τεχνικές διασποράς κοπριάς με χαμηλά επίπεδα εκπομπών

δ) συστήματα αποθήκευσης κοπριάς με χαμηλά επίπεδα εκπομπών

ε) συστήματα σταβλισμού ζώων με χαμηλά επίπεδα εκπομπών

στ) δυνατότητες περιορισμού των εκπομπών αμμωνίας από τη χρήση ορυκτών λιπασμάτων.

2. Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία, μπορεί να καταρτίζει εθνικό προϋπολογισμό αζώτου για την παρακολούθηση των μεταβολών των συνολικών απωλειών δραστικού αζώτου από τη γεωργία, όπου συμπεριλαμβάνονται η αμμωνία, τα οξείδια του αζώτου, το αμμώνιο και οι νιτρικές και νιτρώδεις ενώσεις, με βάση τις αρχές που παρατίθενται στο κατευθυντήριο έγγραφο της UNECE σχετικά με τους προϋπολογισμούς αζώτου³.

3. Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία, απαγορεύει τη χρήση λιπασμάτων ανθρακικού αμμωνίου, και μπορεί να μειώνει τις εκπομπές αμμωνίας από ανόργανα λιπάσματα εφαρμόζοντας τις ακόλουθες προσεγγίσεις:

α) αντικατάσταση των λιπασμάτων ουρίας από λιπάσματα που έχουν ως βάση το νιτρικό αμμώνιο

β) όπου εξακολουθούν να εφαρμόζονται λιπάσματα ουρίας, χρήση μεθόδων που έχει αποδειχτεί ότι μειώνουν τις εκπομπές αμμωνίας κατά τουλάχιστον 30 % σε σύγκριση με τη μέθοδο αναφοράς που προσδιορίζεται στο κατευθυντήριο έγγραφο για την αμμωνία

γ) προώθηση της αντικατάστασης των ανόργανων λιπασμάτων από οργανικά λιπάσματα και, όπου συνεχίζεται η χρήση ανόργανων λιπασμάτων, η διασπορά τους να πραγματοποιείται σύμφωνα με τις προβλέψιμες ανάγκες σε άζωτο και φωσφόρο της καλλιέργειας ή της χορτολιβαδικής έκτασης στην οποία χρησιμοποιούνται, λαμβάνοντας επίσης υπόψη την υφιστάμενη περιεκτικότητα του εδάφους σε θρεπτικά συστατικά και τα θρεπτικά συστατικά από άλλα λιπάσματα.

4. Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία μπορεί να λαμβάνει μέτρα για τη μείωση εκπομπών αμμωνίας από κοπριά εφαρμόζοντας τις ακόλουθες προσεγγίσεις:

α) μείωση των εκπομπών από την εφαρμογή υγρής και στερεής κοπριάς σε αρόσιμες γαίες και χορτολιβαδικές εκτάσεις, με τη χρήση μεθόδων που μειώνουν τις εκπομπές κατά τουλάχιστον 30 % σε σύγκριση με τη

μέθοδο αναφοράς που περιγράφεται στο κατευθυντήριο έγγραφο για την αμμωνία και υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

i) διασπορά στερεής και υγρής κοπριάς μόνο σύμφωνα με τις προβλέψιμες ανάγκες σε άζωτο και φωσφόρο της καλλιέργειας ή της χορτολιβαδικής έκτασης στην οποία εφαρμόζονται, λαμβάνοντας επίσης υπόψη την υφιστάμενη περιεκτικότητα του εδάφους σε θρεπτικά συστατικά και τα θρεπτικά συστατικά από άλλα λιπάσματα

ii) μη διασπορά στερεής και υγρής κοπριάς όταν το έδαφος είναι κορεσμένο από νερό, πλημμυρισμένο, παγωμένο ή καλυμμένο με χιόνι

iii) διασπορά υγρής κοπριάς σε χορτολιβαδική έκταση με ρυμουλκούμενο εύκαμπτο αγωγό, ρυμουλκούμενο άροτρο ή με έγχυση σε μικρό ή μεγάλο βάθος

iv) ενσωμάτωση στο έδαφος στερεής και υγρής κοπριάς που διασπείρονται σε αρόσιμες γαίες εντός τεσσάρων ωρών από τη διασπορά τους

β) μείωση των εκπομπών από την αποθήκευση κοπριάς έξω από κτίρια σταβλισμού ζώων, με εφαρμογή των ακόλουθων προσεγγίσεων:

i) για αποθήκες υγρής κοπριάς που κατασκευάστηκαν μετά την 1η Ιανουαρίου 2022, χρησιμοποίηση συστημάτων ή τεχνικών αποθήκευσης με χαμηλά επίπεδα εκπομπών, τα οποία έχει αποδειχτεί ότι μειώνουν τις εκπομπές αμμωνίας κατά τουλάχιστον 60 % σε σύγκριση με τη μέθοδο αναφοράς που περιγράφεται στο κατευθυντήριο έγγραφο για την αμμωνία- για τις υφιστάμενες αποθήκες υγρής κοπριάς το αντίστοιχο ποσοστό είναι τουλάχιστον 40 %

ii) κάλυψη των αποθηκών στερεής κοπριάς

iii) εξασφάλιση ότι οι γεωργικές εκμεταλλεύσεις διαθέτουν επαρκή ικανότητα αποθήκευσης κοπριάς ώστε να διασπείρουν την κοπριά μόνο κατά τις περιόδους που αυτό ενδείκνυται για την ανάπτυξη της καλλιέργειας

γ) μείωση των εκπομπών από το σταβλισμό ζώων με χρήση συστημάτων που έχει αποδειχτεί ότι μειώνουν τις εκπομπές αμμωνίας κατά τουλάχιστον 20 % σε σύγκριση με τη μέθοδο αναφοράς που περιγράφεται στο κατευθυντήριο έγγραφο για την αμμωνία

δ) μείωση των εκπομπών από κοπριά, με χρήση στρατηγικών χαμηλής σε πρωτεΐνες διατροφής των ζώων, οι οποίες έχει αποδειχτεί ότι μειώνουν τις εκπομπές αμμωνίας κατά τουλάχιστον 10 % σε σύγκριση με τη μέθοδο αναφοράς που περιγράφεται στο κατευθυντήριο έγγραφο για την αμμωνία

Β. Μέτρα μείωσης των εκπομπών για τον έλεγχο των εκπομπών λεπτών αιωρούμενων σωματιδίων και αιθάλης

1. Με την επιφύλαξη του Παραρτήματος II του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ή οι κατά τόπους αρμόδιες τοπικές και περιφερειακές αρχές δύνανται να

απαγορεύουν την καύση στο ύπαιθρο γεωργικών υπολειμμάτων και αποβλήτων και δασικών υπολειμμάτων.

Οι αρμόδιες περιφερειακές και τοπικές αρχές παρακολουθούν και επιβάλλουν την τήρηση οποιασδήποτε απαγόρευσης που εφαρμόζεται σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο. Τυχόν εξαιρέσεις από την εν λόγω απαγόρευση περιορίζονται σε προληπτικά προγράμματα για την αποφυγή των ανεξέλεγκτων δασικών πυρκαγιών, την καταπολέμηση επιβλαβών οργανισμών ή την προστασία της βιοποικιλότητας.

2. Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία, δύναται να θεσπίσει εθνικό συμβουλευτικό κώδικα ορθών γεωργικών πρακτικών για την κατάλληλη διαχείριση των γεωργικών υπολειμμάτων, με βάση τις ακόλουθες προσεγγίσεις:

- α) βελτίωση της δομής του εδάφους μέσω της ενσωμάτωσης γεωργικών υπολειμμάτων
- β) βελτιωμένες τεχνικές ενσωμάτωσης γεωργικών υπολειμμάτων
- γ) εναλλακτική χρήση των γεωργικών υπολειμμάτων
- δ) βελτίωση της θρεπτικής κατάστασης και της δομής του εδάφους μέσω της ενσωμάτωσης κοπριάς όπως ενδείκνυται για τη βέλτιστη φυτική ανάπτυξη, αποφεύγοντας με αυτό τον τρόπο την καύση κοπριάς (στερεή κοπριά, αχυροστρωμή).

Γ. Πρόληψη των επιπτώσεων στις μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις

Κατά τη λήψη των μέτρων που περιγράφονται συνοπτικά στα τμήματα Α και Β, διασφαλίζεται η πλήρης συνεκτίμηση των επιπτώσεων στις μικρές και πολύ μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις.

Παραδείγματος χάρη, μπορεί να υπάρξουν εξαιρέσεις για τις μικρές και πολύ μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις από τα εν λόγω μέτρα, εφόσον είναι δυνατόν και κρίνεται ασκόπιμο, λαμβανομένων υπόψη των ισχυουσών δεσμεύσεων μείωσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ
ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΑΠΟΓΡΑΦΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ, ΤΩΝ
ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ
ΑΠΟΓΡΑΦΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ
ΣΤΑ ΑΡΘΡΑ 6 ΚΑΙ 8

Για τους ρύπους που αναφέρονται στο Παράρτημα Ι, η αρμόδια αρχή έχει την ευθύνη για την κατάρτιση εθνικών απογραφών εκπομπών, αναπροσαρμοσμένων εθνικών απογραφών εκπομπών κατά περίπτωση, εθνικών προβλέψεων εκπομπών, εθνικών απογραφών εκπομπών με χωρική διακριτοποίηση, απογραφών μεγάλων σημειακών πηγών και ενημερωτικών εκθέσεων απογραφής, εφαρμόζοντας τις μεθοδολογίες που έχουν εγκριθεί από τα συμβαλλόμενα μέρη της σύμβασης LRTAP (κατευθυντήριες γραμμές του ΕΜΕΡ για την υποβολή στοιχείων), και οφείλει να χρησιμοποιεί το εγχειρίδιο ΕΜΕΡ/ΕΕΑ για την απογραφή των εκπομπών ατμοσφαιρικών ρύπων (εγχειρίδιο ΕΜΕΡ/ΕΕΑ) που αναφέρεται σε αυτές. Επι-

προσθέτως, καταρτίζονται σύμφωνα με τις ίδιες κατευθυντήριες γραμμές συμπληρωματικές πληροφορίες, ειδικότερα τα δεδομένα δραστηριότητας, που απαιτούνται για την αξιολόγηση των εθνικών απογραφών και προβλέψεων εκπομπών.

Οι κατευθυντήριες γραμμές του ΕΜΕΡ για την υποβολή στοιχείων χρησιμοποιούνται με την επιφύλαξη των πρόσθετων λεπτομερειών εφαρμογής που καθορίζονται στο παρόν παράρτημα και των απαιτήσεων του παραρτήματος Ι σχετικά με την ονοματολογία για την υποβολή στοιχείων, τις χρονοσειρές και τις ημερομηνίες υποβολής.

ΜΕΡΟΣ 1: Εθνικές ετήσιες απογραφές εκπομπών

1. Οι εθνικές απογραφές εκπομπών χαρακτηρίζονται από διαφάνεια, συνοχή, συγκρισιμότητα, πληρότητα και ακρίβεια.

2. Οι εκπομπές από τις προσδιορισμένες βασικές κατηγορίες υπολογίζονται σύμφωνα με τις μεθοδολογίες που ορίζονται στο εγχειρίδιο ΕΜΕΡ/ΕΕΑ και με σκοπό τη χρήση μεθοδολογίας της βαθμίδας 2 ή ανώτερης (αναλυτικότερης).

Η αρμόδια αρχή μπορεί να χρησιμοποιεί άλλες επισημονικά τεκμηριωμένες και συμβατές μεθοδολογίες για την κατάρτιση εθνικών απογραφών εκπομπών, εάν από αυτές τις μεθοδολογίες προκύπτουν ακριβέστερες εκτιμήσεις σε σύγκριση με τις προεπιλεγμένες μεθοδολογίες του εγχειριδίου ΕΜΕΡ/ΕΕΑ.

3. Για τις εκπομπές του τομέα των μεταφορών, οι τιμές που υπολογίζει και υποβάλλει η αρμόδια αρχή συμφωνούν με το εθνικό ενεργειακό ισοζύγιο που υποβάλλεται στην Eurostat.

4. Οι εκπομπές από οδικές μεταφορές υπολογίζονται και δηλώνονται στις εκθέσεις με βάση την πωληθείσα ποσότητα καυσίμων εντός της ελληνικής επικράτειας υπό την προϋπόθεση ότι αυτή η μεθοδολογία έχει χρησιμοποιηθεί για τη συμμόρφωση στο πλαίσιο της σύμβασης CLRTAP. Επιπλέον, μπορεί να δηλώνονται οι εκπομπές από οδικές μεταφορές με βάση την καταναλωθείσα ποσότητα καυσίμων ή τα διανυθέντα χιλιόμετρα στην ελληνική επικράτεια.

5. Η αρμόδια αρχή υποβάλλει στοιχεία για τις ετήσιες εθνικές εκπομπές εκφρασμένες στην εφαρμοστέα μονάδα που καθορίζεται στο υπόδειγμα υποβολής στοιχείων NFR της σύμβασης LRTAP.

ΜΕΡΟΣ 2: Εθνικές προβλέψεις εκπομπών

1. Οι εθνικές προβλέψεις εκπομπών χαρακτηρίζονται από διαφάνεια, συνοχή, συγκρισιμότητα, πληρότητα και ακρίβεια και οι υποβαλλόμενες πληροφορίες περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα εξής:

α) σαφή προσδιορισμό των θεσπισμένων και προγραμματισμένων πολιτικών και μέτρων που συνεκτιμώνται στις προβλέψεις

β) κατά περίπτωση, τα αποτελέσματα της ανάλυσης ευαισθησίας που διενεργήθηκε για τις προβλέψεις

γ) περιγραφή των μεθόδων, μοντέλων, βασικών παραδοχών και κύριων παραμέτρων εισόδου και εξόδου.

2. Οι προβλέψεις εκπομπών καταρτίζονται και συναθροίζονται κατά κλάδο πηγών. Υποβάλλεται, για κάθε ρύπο, πρόβλεψη «με μέτρα» (θεσπισμένα μέτρα) και, κατά περίπτωση, πρόβλεψη «με πρόσθετα μέτρα» (προγραμματισμένα μέτρα), ακολουθώντας τις κατευθύνσεις που παρέχει το εγχειρίδιο ΕΜΕΡ/ΕΕΑ.

3. Οι εθνικές προβλέψεις εκπομπών συμφωνούν με την εθνική ετήσια απογραφή εκπομπών για το έτος x-3 και με τις προβλέψεις που υποβάλλονται δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, σχετικά με μηχανισμό παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων σχετικά με τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και άλλων πληροφοριών σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο που αφορούν την αλλαγή του κλίματος και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 280/2004/ΕΚ (ΕΕ L 165 της 18.6.2013, σ. 13).

ΜΕΡΟΣ 3: Ενημερωτική έκθεση απογραφής

Οι ενημερωτικές εκθέσεις απογραφής συντάσσονται σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του ΕΜΕΡ και με τη χρήση του υποδείγματος εκθέσεων απογραφής που περιέχεται σε αυτές. Η έκθεση απογραφής περιλαμβάνει, τουλάχιστον, τις ακόλουθες πληροφορίες:

α) περιγραφές, παραπομπές και πηγές πληροφοριών για τις συγκεκριμένες μεθόδους, τις παραδοχές, τους συντελεστές εκπομπών και τα δεδομένα δραστηριότητας, καθώς και αιτιολόγηση της επιλογής τους·

β) περιγραφή των κύριων εθνικών κατηγοριών πηγών εκπομπών·

γ) πληροφορίες σχετικά με τις αβεβαιότητες, τη διασφάλιση της ποιότητας και την επαλήθευση·

δ) περιγραφή των θεσμικών ρυθμίσεων που διέπουν την κατάρτιση της απογραφής·

ε) επαναυπολογισμούς και προγραμματισμένες βελτιώσεις·

στ) κατά περίπτωση, πληροφορίες σχετικά με τη χρήση των μέσων ευελιξίας του άρθρου 6 παράγραφοι 1, 2, 3 και 4·

ζ) κατά περίπτωση, πληροφορίες σχετικά με όλους τους λόγους για την απόκλιση από την πορεία μείωσης που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2, καθώς και τα μέτρα για τη σύγκλιση εκ νέου με την πορεία·

η) σύνοψη.

ΜΕΡΟΣ 4: Αναπροσαρμογή των εθνικών απογράφων εκπομπών

1. Σε περίπτωση που η αρμόδια αρχή προτείνει αναπροσαρμογή της εθνικής απογραφής εκπομπών σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1, συμπεριλαμβάνει στην πρόταση της προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τουλάχιστον τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

α) στοιχεία που αποδεικνύουν την υπέρβαση της οικείας ή των οικείων εθνικών δεσμεύσεων μείωσης των εκπομπών·

β) στοιχεία που αποδεικνύουν το βαθμό στον οποίο η αναπροσαρμογή της απογραφής εκπομπών μειώνει την υπέρβαση και συμβάλλει στην τήρηση της οικείας ή των οικείων εθνικών δεσμεύσεων μείωσης των εκπομπών·

γ) εκτίμηση του αν και πότε αναμένεται να τηρηθούν η οικεία ή οι οικείες εθνικές δεσμεύσεις μείωσης των εκπομπών, με βάση εθνικές προβλέψεις εκπομπών χωρίς την αναπροσαρμογή·

δ) στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η αναπροσαρμογή ανταποκρίνεται σε μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες τρεις περιστάσεις. Κατά περίπτωση, μπορεί να γίνεται παραπομπή σε συναφείς προηγούμενες αναπροσαρμογές:

i) όσον αφορά νέες κατηγορίες πηγών εκπομπών:

- στοιχεία που αποδεικνύουν ότι στην επιστημονική βιβλιογραφία ή/και στο εγχειρίδιο ΕΜΕΡ/ΕΕΑ έχει αναγνωριστεί η νέα κατηγορία πηγών εκπομπών,

- στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η εν λόγω κατηγορία πηγών δεν συμπεριλαμβανόταν στην αντίστοιχη ιστορική εθνική απογραφή εκπομπών κατά το χρόνο ανάληψης της δέσμευσης μείωσης των εκπομπών,

- στοιχεία που αποδεικνύουν ότι οι εκπομπές από τη νέα κατηγορία πηγών συντελούν στην αδυναμία της χώρας να τηρήσει τις δεσμεύσεις της για μείωση των εκπομπών, συνοδευόμενα από αναλυτική περιγραφή της μεθοδολογίας, των δεδομένων και των συντελεστών εκπομπών που χρησιμοποιήθηκαν για να εξαχθεί αυτό το συμπέρασμα·

ii) στην περίπτωση χρήσης σημαντικά διαφορετικών συντελεστών εκπομπών για τον προσδιορισμό των εκπομπών από συγκεκριμένες κατηγορίες πηγών:

- περιγραφή των αρχικών συντελεστών εκπομπών, συμπεριλαμβανομένης αναλυτικής περιγραφής της επιστημονικής βάσης της συναγωγής του συντελεστή εκπομπών,

- στοιχεία που αποδεικνύουν ότι για τον αρχικό προσδιορισμό των μειώσεων των εκπομπών χρησιμοποιήθηκαν οι αρχικοί συντελεστές εκπομπών,

- περιγραφή των επικαιροποιημένων συντελεστών εκπομπών, συμπεριλαμβανομένων αναλυτικών πληροφοριών σχετικά με την επιστημονική βάση της συναγωγής του συντελεστή εκπομπών,

- σύγκριση των εκτιμήσεων εκπομπών που διατυπώθηκαν με εφαρμογή των αρχικών και των επικαιροποιημένων συντελεστών εκπομπών, η οποία καταδεικνύει ότι η μεταβολή των συντελεστών εκπομπών συντελεί στην αδυναμία της χώρας να τηρήσει τις δεσμεύσεις της για μείωση των εκπομπών,

- αιτιολόγηση της απόφασης να χαρακτηριστούν σημαντικές οι μεταβολές των συντελεστών εκπομπών

iii) στην περίπτωση χρήσης σημαντικά διαφορετικών μεθοδολογιών για τον προσδιορισμό των εκπομπών από συγκεκριμένες κατηγορίες πηγών:

- περιγραφή της αρχικής μεθοδολογίας που χρησιμοποιήθηκε, συμπεριλαμβανομένων αναλυτικών πληροφοριών σχετικά με την επιστημονική βάση της συναγωγής του συντελεστή εκπομπών,

- στοιχεία που αποδεικνύουν ότι για τον αρχικό προσδιορισμό των μειώσεων των εκπομπών χρησιμοποιήθηκε η αρχική μεθοδολογία,

- περιγραφή της επικαιροποιημένης μεθοδολογίας που χρησιμοποιήθηκε, συμπεριλαμβανομένης αναλυτικής περιγραφής της επιστημονικής βάσης ή της βιβλιογραφίας στην οποία στηρίζεται,

- σύγκριση των εκτιμήσεων εκπομπών που διατυπώθηκαν με χρήση της αρχικής και της επικαιροποιημένης μεθοδολογίας, η οποία καταδεικνύει ότι η μεταβολή της μεθοδολογίας συντελεί στην αδυναμία της χώρας να τηρήσει τις δεσμεύσεις της για μείωση των εκπομπών, αιτιολόγηση της απόφασης να χαρακτηριστεί σημαντική η μεταβολή της μεθοδολογίας.

2. Για διαδικασίες αναπροσαρμογής που βασίζονται σε παρεμφερείς προϋποθέσεις, η αρμόδια αρχή μπορεί να υποβάλλει τις ίδιες πληροφορίες τεκμηρίωσης με την αρμόδια αρχή άλλου κράτους μέλους, υπό τον όρο ότι και στην περίπτωση αυτή υποβάλλονται και οι απαιτούμενες ειδικές πληροφορίες που ορίζονται στην παράγραφο 1.

3. Η αρμόδια αρχή επαναυπολογίζει αναπροσαρμοσμένες εκπομπές ώστε να διασφαλίζεται η συνέπεια, στο μέτρο του δυνατού, των χρονοσειρών για κάθε έτος εφαρμογής της αναπροσαρμογής ή των αναπροσαρμογών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V
ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ
ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΗΣ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΗΣ
ΡΥΠΑΝΣΗΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ Άρθρο 9

α) Για οικοσυστήματα γλυκών υδάτων: προσδιορισμός της έκτασης των βιολογικών βλαβών, μεταξύ άλλων σε ευαίσθητους αποδέκτες (μικρόφυτα, μακρόφυτα και διάτομα), και των απωλειών ιχθυαποθεμάτων ή πληθυσμών υδρόβιων ασπόνδυλων:

ως βασικός δείκτης η ικανότητα εξουδετέρωσης οξέων (ANC) και ως δευτερεύοντες δείκτες η οξύτητα (pH), οι διαλελυμένες θειικές (SO₄) και νιτρικές ενώσεις (NO₃) και ο διαλυμένος οργανικός άνθρακας:

συχνότητα της δειγματοληψίας: από ετήσια (κατά τη φθινοπωρινή αναστροφή σε λίμνες) έως μηνιαία (σε υδατορρεύματα).

β) Για χερσαία οικοσυστήματα: εκτίμηση της οξύτητας του εδάφους, των απωλειών θρεπτικών συστατικών του εδάφους, της κατάστασης ως προς το άζωτο και του ισοζυγίου αζώτου, καθώς και της απώλειας βιοποικιλότητας:

i) ως βασικός δείκτης η οξύτητα του εδάφους: ανταλλάξιμα κλάσματα κατιόντων βάσεων (κορεσμός με βάσεις) και ανταλλάξιμο αργίλιο στο έδαφος:

συχνότητα της δειγματοληψίας: ανά δεκαετία,

δευτερεύοντες δείκτες: η οξύτητα (pH), οι θειικές και νιτρικές ενώσεις, τα κατιόντα βάσεων, οι συγκεντρώσεις αργιλίου σε εδαφικά διαλύματα:

συχνότητα της δειγματοληψίας: ετήσια (κατά περίπτωση)

ii) ως βασικός δείκτης η στράγγιση νιτρικών ενώσεων του εδάφους (NO_{3,leach}):

συχνότητα της δειγματοληψίας: ετήσια

iii) ως βασικός δείκτης η αναλογία άνθρακα/αζώτου (C/N) και ως δευτερεύων δείκτης το ολικό άζωτο του εδάφους (N_{tot}):

συχνότητα της δειγματοληψίας: ανά δεκαετία.

iv) ως βασικός δείκτης το ισοζύγιο θρεπτικών συστατικών στο φύλλωμα (N/P, N/K, N/Mg):

συχνότητα της δειγματοληψίας: ανά τετραετία.

γ) Για χερσαία οικοσυστήματα: εκτίμηση των βλαβών που προκαλεί το όζον στην ανάπτυξη της βλάστησης και στη βιοποικιλότητα:

i) ως βασικός δείκτης η ανάπτυξη της βλάστησης και οι βλάβες στο φύλλωμα και ως δευτερεύων δείκτης η ροή άνθρακα (C_{flux}):

συχνότητα της δειγματοληψίας: ετήσια-

ii) ως βασικός δείκτης η υπέρβαση των βασιζόμενων στη ροή κρίσιμων επιπέδων:

συχνότητα της δειγματοληψίας κάθε έτος κατά την εποχή της ανάπτυξης.

Άρθρο 17

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει από την ημερομηνία δημοσίευσής της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 5 Οκτωβρίου 2018

Οι Υπουργοί

Οικονομίας και Ανάπτυξης	Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης
ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΑΓΑΣΑΚΗΣ	ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΠΙΤΣΙΟΡΛΑΣ
Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Αναπληρωτής Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ	ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ
Υποδομών και Μεταφορών	Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΠΙΡΤΖΗΣ	ΦΩΤΙΟΣ – ΦΑΝΟΥΡΙΟΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ
Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ	